

Szerkesztőség és kiadó:
hivatal Strada Iorga
v. J. J. (J. J. J. J.) Nr.
Telefon: 875.
Fizetési ár egész évre
10 lej, félre 280 lej,
havi 150 lej, egy
napra 50 lej. — Kín-
re ezeknek az árak-
a kérésre. — Hír-
ések tarifa szerint

Cluj - Kolozsvár, 1928.
H. évfolyam 140. szám

Ára számonként 2 lej
Péntek, június 22.

A Mai Világ az embé-
riség szellemi és erköl-
csi megújulásáért, az
ellentétnek békés ki-
egyenlítéséért, a nem-
zetek és osztályok sza-
bad szövetségéért és a
népkiszármazások kulturá-
lis, gazdasági és políti-
kai egyenjogúságának
: független szószólója :

MAI VILÁG

Főszerkesztő: KÁDÁR IMRE

Főmunkatársak: KÓS KÁROLY, MOLTER KÁROLY

Felelős szerkesztő: SERESS JÓZSEF

Megtalálták Nobilet

Maddaléna őrnagy élelmet, fegyvert, tüzelőt, akkumulátorokat engedett le az expedíció hőseinek

(Róma, június 21. Hivatalos.) Azok a tanulmányok, amelyeknek segítségével a háromszögletes eljárás alapján igyekeztek megállapítani Nobile pontos tartózkodási helyét, ma végre eredményre vezettek. Maddaléna pilóta-őrnagy, aki haláltmgveto bátorsággal és kitartással folytatta repüléseit, ma szikratáv-iratban jelenti, hogy sikerült Nobilet megtalálnia. Maddaléna őrnagy nem szállhatott le gépével az expedíció által megszállva tartott uszó jégmezőn, hanem leereszkedett és egészen alacsony körök-

ben repült az expedíció fölött, majd ejtőernyők segítségével sikerült bőséges élelmet, továbbá háromszáz kilógram különböző anyagot, ugymint fegyvereket, lőszert, tüzelőt, világító rakétákat és a rádióállomás számára szükséges akkumulátorokat leengednie. E művelet után Maddaléna 12 óra 30 perckor visszatért Kingsbayba.

A nagy újságot a tegnapi késő esti órákban tudták meg Olaszországban. Leírhatatlan örömet keltett a híradás.

Minden olasz város lakossága az utcákra tödult ismeretlen emberek egymás nyakába borultak és sirtak. Mindenki reméli, hogy most már Maddaléna vezetésével sikerülni fog hajót vagy hidrop-lánt vinni az Itália hőseinek elszállítá-sára.

A másik repülőexpedíció, amely Guil-band francia őrnagy vezetése mellett repült Nobile keresésére, eddig nem tért vissza. A gépen van Amundsen is, aki-nek sorsáért aggódnak.

Véres zavargások Horvátországban a Radics-párti képviselők meggyilkolása miatt

Radics István állapota is súlyosra fordult — A király Radicsnál Zágrábban viharos tüntetések voltak — Jelentkezett a gyilkos

(Belgrad, június 21.) Egész Jugoszlávia a parlament tegnapi véres eseményeinek hatása alatt áll, amikor is Radics Punisa montenegrói kormánypárti képviselő nyílt ülésen agyonlőtte Radics Pável volt miniszter és Pusavics képviselőt és életveszélyesen megsebesítette Radics Istvánt és még két horvát képviselőt.

A parlamentárizmus történetében egyedülálló vérengzésről a következő újabb részleteket jelentik:

A kormány intézkedései

Az Avala hivatalos távirati ügynökség jelenti: A kormány tagjai nyomban a véres esemény után minisztertanácsra ültek össze. Elhatározták, hogy a vizsgálatot a bíróságra bizzák. Az áldozatok temetésének és családtagjaik eltartásának költségei az államot terhelik, mint-hogy a képviselők hivatásuk gyakorlása közben veszítették el életüket. A sebesülték gyógykezeléséről szintén az állam gondoskodik.

A miniszterelnök kifejezte részvétét a gyászba borult családoknak, valamint a horváth parasztpárt elnökségének. Levél azonban visszaküldték ezzel a föl-írással: Nem fogadjuk el.

Fölbomlott a koalíció

Közben a koalíció demokrata minisz-terei elhatározták, hogy az események miatt lemondanak. Azt hiszik, hogy emiatt a radikális miniszterek is kényte-lenek lesznek lemondani, lehetővé téve koncentrációs kormány alakítását.

Jelentkezik a merénylő

A merénylő Radics képviselő eddig szélsőséges kiszólásairól volt nevezetes a szkuptsztinában és inkább humoros fi-gurának tartották. A merénylet után el-tűnt az ülésteremből, de néhány óra múlva jelentkezett a belügyminiszternél, aki rendőrséget hívott és letartóztatta.

Az áldozatok

A merénylet lefolyásáról a következő-
ket közlik: Radics egy-két másodperc
alatt lőtte ki revolverének több golyóját,
ugy, hogy nem lehetett őt megfékezni.
Egy pillanat múlva Bazarić és Radics
Pál már haldokolva feküdtek a padlón,
míg Radics István golyóval hasában a
folyosóra vándorolt. Bazarićek az
ülésteremben halt meg, Radics Pál a
műtőasztalon. Radics Istvánt megoperál-
ták, de cukorbaja miatt komplikációktól
tartanak. A másik két áldozat: Fernar,
akinek állapota tüdőlővése miatt su-
lyos és Brandies, akinek csak karját
roncsolta szét a golyó.

A király Radicsnál

Sándor király meglátogatta a műtő-
asztalon fekvő Radicsot, aki felkiáltott:
— Eljen a király!

Radics kezét csókolt a királynak, aki
így szólt hozzá:

— Minden jóra fog fordulni.

Radics így felelt:

— Elnem kell, hogy elvégezhessem a
sok munkát, ami rám vár.

Este a király újból meglátogatta Ra-
dicsot, akivel tíz percig maradt egyedül.

A kormány nem akar lemondani

A demokrata- és parasztpártok ülést
tartottak, amelyen az ellenzék elhatá-
rozta, hogy az áldozatok állami támoga-
tásáról szóló kormányjavaslatot vissza-
utasítják, mert a merényletet a kormány
rendezte, amelyért felelősségre kell von-
ni. Este újabb minisztertanács volt,
amely után egy miniszter kijelentette,
hogy a kormány nem lép vissza, mert a
gyilkosságért nem felelős.

A jugoszláv-magyar határt elzárták.
Késő estig a telefon- és távirőforgal-
ma is beszüntetett.

Véres zavargások Zágrábban

Zágrábban délben vált köztudomásúvá
a merénylet.

A kereskedők nyomban bezárták
üzleteiket. A házakra és az egye-
temre gyászfátyolba takart horváth
tricolort tüztek ki. Az utcákon óriá-
si felháborodott tömeg hömpölygött.
A rendőrség tehetetlennek bizo-
nyult. Este nagygyűlést tartottak,
amely után fölmondták a kormány-
koalíciót. Tüntető menet vonult fel
az utcákra, amelynek követelésére
Prevadek József a kormánnyal
eddig szövetséges koalíció elnöke
így fejezte be beszédét:

— Gyilkosokkal nem beszélünk!

Ezután a tömeg tovább vonult, a
rendőrség sokszor megkísérelte a tö-
meg fölészlatását, de mindig ered-
ménytelenül. Végül is a rendőrség a
tömeg fenyegető magatartásától
visszavonult. Négy rendőr és három
civil megsebesült. Este az egyetemi
ifjúság gyűlésezett. A felvonulás
során négy rendőr és két diák se-
besült meg súlyosan. Számos letar-
toztatás történt.

Radics állapota súlyos

Az orvosok megállapították, hogy a
golyó megsértette Radics hashártyáját
és ezért állapota súlyos.

A halottak temetése pénteken lesz
Zágrábban. A gyászbeszédet Pribicevics
fogja mondani. Zágrábban egész éjjel
folytak a tüntetések, követelik a hor-
váth szabor azonnali összehívását. At-
tól tartanak, hogy a temetés alkalmával
súlyos zavargások lesznek.

A Bremen pilótái Berlinben

(Berlin, június 21.) A Wolff távirati
iroda jelenti, hogy a Bremen oceanrepü-
lői Köhl, Hühnefeld és Fitzmaurice az
Európa repülőgépen tegnap megérkeztek
a berlini tempelhofi repülőtérre. A re-
pülőket nagy óvációkban részesítették és
tiszteletükre hivatalos fogadtatás volt.

Még mindig folynak az új né-
met kormány megalakítására
vonatkozó tárgyalások

(Berlin, június 21.) A birodalmi kor-
mány alakítására vonatkozó tárgyalások
még mindig folyamatban vannak. Teg-
nap este a német néppárt újabb ülést
tartott amelyen Müller Franken Her-
mann proposícióit vitatták meg. A cent-
rumpárt értekezleten vitatta meg a kor-
mányprogramot. Beavatott helyen kö-
zölték a sajtóval, hogy az adóügyeket
egyelőre félretették a tárgyalások későbbi
idejére és szociálpolitikai kérdések-
ben igyekeznek egységes kormányzási
programot alkotni.

Programmszerűen haladt előre a kisantant konferencia

(Bucuresti, június 21.) A kisantant-
konferencia mai ülésén a tanácskozások
programmszerűen haladtak előre. A kül-
ügyminiszterek megvizsgálták mindazon
kérdéseket, amelyek államaikat külön-
külön érdeklik, majd az általános prob-
lémákkal foglalkoztak a kisantanttal
kapcsolatban. Végül megállapították a
délután folytatandó tanácskozás keretét.
A külügyminiszterek teljes megelégedé-
süket fejezték ki a tárgyalások maneté-
ről.

Leégett a berlini földalatti vasut

(Berlin, június 21.) Ma éjjel a
Bismarck-strassen levő földalatti
vasutállomáson tűz ütött ki. Az
óriási füstben

a földalatti vasut több utasa
elájult,

akiket a vasut személyzele szállí-
tott ki a friss levegőre. A tüzoltó-
ság csak a legnagyobb nehézsé-
gek között tudta végezni oltási
munkáját, mert a nagy füst miatt
a földalatti épületet igen nehéz
volt megközelíteni.

Az állomásépület csaknem egé-
szen leégett.

A tüzeset miatt a Bismark-
strasse vonalon a földalatti forga-
lom helyreállítási munkák pár
napra terjedő tartama alatt szü-
netel. A hatóságok ma délelőtt
küldenek ki bizottságokat a tűz
okának megállapítására.

Kiegészítik a német-francia szerződést

(Páris, június 21.) A külügymi-
niszterium közlése szerint a né-
met megbízottak ma Párisban két
függelék jegyzőkönyvet írtak alá
a tavaly kötött német-francia
gazdasági szerződés kiegészíté-
sül. Francia részről az okmá-
nyokat Briand külügyminiszter
írta alá.

* Ami Ford autóban, azok vagyunk
mikortában. Hegedűskottásbóli Oradea
Nagyvárad.

A tábla is elítélte Köblös igazgatót

(Cluj-Kolozsvár, június 21. A Mai Világ tudósítójától.) A kolozsvári ítélőtábla büntetőtanácsa előtt ma délelőtti Köblös István lelkész, a Hidalmás községtől nem messze levő Vechea község református iskolájának igazgató-tanítója állott.

A kolozsvári ügyészség vádirata szerint 1927 január 15-én inspekción körútján a községbe érkezett Vasile Nosa iskolai szubrevizor, aki megérkezése után azonnal a református elemi iskola működési jogának felmutatását követelte.

Miután Köblös István eleget tett a kérésnek, a szubrevizor próbaszót kért, amelynek célját a tanító titkolta. A tanító a szigorúság láttára kissé megriadhatott és — a vádirat szerint — odakiáltotta volna a szubrevizornak: — Vigyázzon, hogy mit ír, mert legutóbbi inspekciónja alkalmával hamis és az igazságnak legkisebb mértékben sem megfelelő dolgokat írt be a jegyzőkönyvébe.

Ezért a kijelentésért a szubrevizor külön jegyzőkönyvet vett fel és a tanító ellen a kolozsvári ügyészség bünvádi feljelentést tett hatóságsértés és rágalmazás címén.

Először a kolozsvári törvényszék tárgyalta az ügyet. A vádlott Köblös István kijelentette, hogy tett bizonyos kijelentést, de az semmiesetre sem volt sértő a szubrevizor személyére nézve. Azért figyelmeztette az igazság betartására a szubrevizort, mert az egyik szomszédos községben azt a kijelentést tette, hogy bármilyen körülmények között is be fogja csukni a Vechea községbeli református iskolát. Ennek akarta csak elejét venni.

A kolozsvári törvényszék annak idején bűnösnek minősítette az igazgató-tanítót és 4000 lej pénzbüntetésre, vagy pedig fogházra ítélte.

A tábla mai tárgyalásán Köblös István továbbra is ártatlanságát hangoztatta, a tábla azonban szintén bűnösnek találta és helybenhagyta a kolozsvári törvényszék büntetését. Az elítélt tanító a semiműködéséhez felebbezett.

* Legnagyobb kottásbolt a Hegedűs kottázlet. Oradea-Nagyvárad.

Egy nagy, vagy két kisebb szobát irodának keresek.

Kétszobás, fürdőszobás lehetőleg kertes lakást keresek októberre.

Ajánlatokat „Ügyvéd” jellegre továbbít a Mai Világ kiadóhivatala.

Gyengén folynak be az állami bevételek

(Bucuresti, június 21.) A pénzügyminisztérium újabb hivatalos jelentést adott ki az állam pénzügyeinek állásáról. A jelentés szerint január 1-től április 16-ig 8654 millió lej, májusban 2558 millió lej vett be az állam, az összes bevételek tehát 11 milliárd 213 millió lejre rúgnak.

A költségvetés évi összege 38 milliárd 350 millió lej. Így hát öt hónapra 16 milliárd lej bevételek kellene esnie.

Ezzel szemben a költségvetés 18 hónap alatt járátják le, úgy, hogy az arány így kedvezőbben alakul. A kiegészítő 1927. évi hat hónap ugyanis mintegy 1511 millió bevételi többletet hoz még. Tény mindenestire, hogy a múlt év első öt hónapjában 800 millióval többet vett be az állam, mint az idén, bár akkor ötmilliárddal alacsonyabb volt a költségvetés végösszege.

A kolozsvári kereskedők gyűlést tartottak a büntetések megsemmisítéséért

(Cluj-Kolozsvár, június 21.) A kolozsvári Sfatul Negustoresc tegnap este népes gyűlést tartott, melynek egyetlen tárgya: a Peteanu Emanoil pénzügyi subinspektor által kirótt horribilis pénzbüntetések voltak. A szubinspektor, mint azt a Mai Világ annak idején megírta, végigjárta a kolozsvári kereskedőket, akikről könyveik felmutatását kérte. Ezután udvariasan elköszönt és odahaza jegyzőkönyveket vett fel, melyekben a bélyegtörvény különböző rendelkezéseinek alapján

sokezer lejes pénzbüntetéseket rótt ki a kereskedőkre.

A tegnap esti Sfatul ülésen megállapították, hogy a jegyzőkönyvek valamennyien formai hibákat tartalmaznak és a törvényszéktől kérni lehet a jegyzőkönyvek és a büntetések megsemmisítését.

Miután a bélyegtörvény úgy rendelkezik, hogy a bíróságoknak csak a teljes büntetések megsemmisítéséhez van joguk, de a büntetések esetleges mérséklésére nincs, a gyűlés elhatározta, hogy

a törvényszéki felebbezésen kívül a pénzügyminisztériumhoz is bevándorolnak, mintán a minisz-

térium a büntetéseket azoknak öt-százalékáig redukálhatja.

A gyűlés szónokai rámutattak a bélyegtörvény lehetetlen rendelkezésére, mely szerint a redukált büntetésekből fennmaradó ötszázalék a feljelentőt illeti, ami

kiválóan alkalmas, hogy csinált kifogásokkal derűre-borúra feljelentések a kereskedőket.

Elhatározták, hogy úgy a felebbezéseket, mint a minisztériumban lefolytatandó redukálási akciót kollektíve fogják a kolozsvári kereskedők végrehajtani és delegációt menesztenek a kormányhoz, mely rámutat majd a bélyegtörvény rendelkezései folytán előállott visszaságokra.

A Sfatul Negustoresc

azonon felhívja mindazon kereskedőket, kiket a bélyegtörvény alapján Peteanu Emanoil szubinspektor pénzbüntetéssel sújtott,

hogy délutánként 5. és 8 óra között jelenjenek meg a kiróvási jegyzőkönyvvel a Sfatul Negustoresc helyiségében, hogy ügyükben az eljárást meg lehessen kezdeni. Az ügy sürgős, miután a törvény 20 napot ír elő felebbezésre.

Intőt kapott a vásárhelyi kath. főgimnázium, mert Bernádyt köszöntötte

(Targumures-M.-vásárhely, június 21. Saj. tud.) Párnap előtt megírta a Mai Világ, hogy a marosvásárhelyi római katolikus főgimnázium tanári kara Szlárik Ferencz intézeti igazgató vezetésével tisztelegte Bernády György dr. polgármesternél, akinek

megköszönte intervencióját az intézet nyilvánossági jogának elismeréséről.

Ez a hír úgy látszik a status vezetőségénél nem keltette azt a kellemes hatást, amit a vásárhelyi főgimnázium igazgatósága merített abból. A statusnak ugyanis az a felfogása, hogy a vásárhelyi főgimnáziumot lépti s mint alsófokú intézetet tartja fenn a jövőben. Eppen ezért váratlanul érte Bernády polgármester sikere, amely különö-

sen a status képviselőtagjainak érzékenységét és hűségét sértette.

Idemagarázható Gyárfás Elemér dr. távirata, mellyel élesen kikel a Bernádynál való tisztelgés ellen

s azt a kijelentést kockáztatja, hogy nem is bizonyos, hogy a vásárhelyi római katolikus főgimnázium azok között az intézetek között lesz-e, amelyek nyilvánossági jogát a kormány megadja.

Gyárfás Elemérnek ez a leirata a legnagyobb elkedvetlenedést okozta különösen a szülők körében, akik a képviselő statusfőtanácsos leiratából azt a szándékot látják kicsillani, hogy

a status talán még akkor is halálra ítéli a vásárhelyi főgimnáziumot, ha a minisztérium módot nyújt ennek az életre.

MOZIVILÁG

Casanova reprise

A jövő hét folyamán repriz-bemutásra kerül Casanova, amelynek főszerepét — mint ismeretes — Ivan Mosjoukine alakítja. A Casanova emlékiratait után készült film, amelynek szcenáriumát a világhírű Wolkoff készítette, premier-bemutatója alkalmával páratlan sikert aratott és a világ mozasajtója a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott a szezon legjobb filmjéről.

Casanova pompás szalonjelenetei bizarr cselekménye, változatos képei egyaránt hozzájárultak ahhoz, hogy a film világhírnévre emelkedjék.

A Casanova repriz bemutatóját a közönség hatása alatt határozta el a Select-mozgó.

— Chaplin önvallomása. Érdekes könyv hagyta el a napokban a párisi sajtót. Francia kiadásban „Mes voyages” címmel megjelentek Charlie Chaplin, a XX. század legzenialisabb filmkomikusának önvallomása. A terjedelmes kötetben Chaplin a legkiválóbb írókat megsegítő stílusban írja impreszióit, amelyeket európai utja alkalmával tapasztalt. Chaplin, aki a filmben váratlan képességgel pszichológusnak bizonyult, éles szemével belátott a háború utáni Európa társadalmi strukturájába és személyes tapasztalatok alapján meglepő és egyéniségére jellemző konkluziókat von le olyan jelenségekből és megnyilvánulásokból, amelyek esetleg más, kevésbé éles szemű figyelő tekintetét teljesen elkerülte volna. A „Mes voyages”-nek hibája talán csak az, hogy Chaplin mellőzte a Wellssel és a többi hallhatatlanokkal való találkozásának érdekes részleteit. Chaplin azonban e könyvvel bebizonyította, hogy univerzális tehetség, aki filmjeiben is a legmeglétezőbb applikál a humor nehéz formájában, amelyet mindezekig senki sem tudott Chaplin után utánacsínálni.

* Ha takarékoskodni akar, fűszer és csemege szükségletét Nagy Kálmánál Str. Tunarilor 2. szám alatt (Szenes ház) szerezzé be. Friss töltésű ásványvizek. Naponta friss pia vár.

Megnyit! Megnyit!

DICK

színhelyiségekben

Str. Regina Maria - Deák F.-u. 7

"Partie"

Textil Áruház

Uj jelszó: „Jo áru a régi olcsó árban!”

Az ország egyetlen igazi hétfői lapja!

Ne tévesszék meg gyenge kísérletek, amelyeket hétfői lap címén szombaton nyomtatnak, régi hírekkel.

Az Erdélyi Hétfői Hírlap

minden sora a legfrissebb

vasárnapi politikai, gazda-

sági és sporteseményekről

számol be bő tudósításban.

Szerkesztik az erdélyi magyar újságírók legjobbjai. • Minden hétfőn reggel a korai órákban megjelenik.

8 oldal Ára 5 lej
Mindenütt kapható!

HIREK

*

Hivatalos

dolog, — hosszú idő tapasztalata mutatja, — mindig kellemetlen. Az időjárásról azonban ezt nem mertük mindmáig feltételezni, míg ma, június 21-én a hivatalosan beállott nyár be nem igazolta, hogy ez is rossz, ha hivatalos. Ma hivatalosan nyár van, de mi nem érezzük. A romlás átterjedt az időjárásra is. A világegyetemben nagy rendellenességek folynak és a tavasz teljesen elsikkadt. Ma hivatalosan nyár van, de az időjárás mint valami önkényeskedő hivatalnok, nem akar tudomást venni róla és a tél úgy ragaszkodik a maga egy évszakkal többet tartott uralmához, mint a politikai pártok, amelyek minden áron kormányon akarnak maradni. Magunk részéről nem ragaszkodnánk a hivatalos nyárhoz, de a meleghez igen. A ma beállt hivatalos nyár azonban hivatali hatalmával visszaél és ez egy okkal több, hogy rossz véleményekkel legyünk a bürokráciáról.

— Felkérjük azon vidéki előfizetőinket, akik az előfizetési díjakkal hátralékban vannak, a mai laphoz mellékelte postautalványon a hátralékos összeget szíveskedjenek beküldeni, nehogy a lap a további küldésben akadályt szenvedjen.

— Középiskolai tanulók szeminárium. A nyári vakáció alatt — több szegénysorsú magyar egyetemi hallgató hogy megélhetését biztosítsa — szemináriumot nyit középiskolai tanulók számára, melynek célja elsősorban az ötödik osztályba való felvétel megkönnyítése, illetve a felvételi vizsgára álló kisdíjak vizsgára való előkészítése, továbbá a bakkalaureátuson elbukott, vagy vizsgára nem jelentkezett maturandusok oktatása. Ezenkívül román, francia és német nyelvkurzusok is lesznek. Az előadói tisztelet a kolozsvári egyetem több kiváló hallgatója, — nagyrészt végzett tanárai — fogják betölteni. A tandíj rendkívül csekély összegű lesz és annak megállapítására csak a jelentkezések lezárása után kerül sor. A szemináriumot július 1-től szeptember 1-ig fogják megtartani. Jelentkezni lehet minden nap délelőtt 10—12 óráig és délután 3—6-ig a Véndiákok Lapja szerkesztőségében Calea Mofilor (Monostori-ut) 87. szám alatt.

— Bocsánczy Baba esküvője. Őriási tömeg sorfala között vonult be tegnap délután a zsúfolásig megtelt főtéri Szent Mihály templomba Bocsánczy Baba, Bocsánczy László vezérigazgató leánya, hol esküvőjét tartotta Brázy Zoltán ismert budapesti gyárossal. A fényes esküvő eseménye szertartását dr. Hirschler József pápai prelátus vezette. A fiatal pár ma délelőtt Svájcba utazik nászutra.

— Felemelték a kémkedésért elítélt kassaiak büntetését. Prágából jelentik: A kassai törvényszék katonai kémkedés vádjáért a múlt évben Sarkadi Olgát és Palter Juliát egy évi, illetve nyolc hónapi fogságra ítélte. Az ügy felebbezés folytán a kassai tábla elé került, amely keddi ülésén a büntetést négy, illetőleg három évi fogságra emelte fel.

— MÁR EZ IS MEGDRÁGULT. A Széchenyi-téri kis zöld városi intézmény is felemelte a díjszabást. Előb osztály 3 lejről 5 lejre, második osztály 2 lejről 3 lejre drágult. Tudunkkal a város semmi újabb befektetést nem végeztett ennél az intézménynél, ami a drágulást indokoltá tenné. Avagy a városi tanács arra akar hivatalozni, hogy a nyersanyag megdrágult...

Öngyilkos lett, mert elszámította magát az építkezésnél

(Tárgu-Mureş—Marosvásárhely, június 21.) Pipás Lengyel János marosvásárhelyi gazda az idén házépítésbe fogott. Az előirányzott összeg kevésnek bizonyult az építkezés kivételére s ezért bank-

kölcsönt kényszerült felvenni a gazda. A befektetés nem hozta meg a várt jövedelmet, ami a gazdát annyira lesújtotta, hogy felakasztotta magát.

* LAPUNK BUDAPESTEN állandóan olvasható a Park-szálloda kávéházában VIII. Baross-tér 19.

— Szaporítják a Fekete-tenger flottát. Bukarestből jelentik: A Daily News értesülése szerint a román kormány Olaszországban több hadihajót rendelt. Egyelőre két tengeralattjáró és két torpedó romboló elkészítéséről van szó. A hajók ára darabonként felszerelés nélkül 205 ezer angol font.

— Nem adta vissza a tábla a nagyvárad Munkás-Othont. Nagyvárad tudósítónk jelenti: A nagyvárad rendőrség még a múlt év nyarán lerekvirálta a nagyvárad Munkás-Othont épületét, amelyben azután tanonciskolát rendeztek be. A munkásság vezetői a rekvirálás ellen a nagyvárad ítéltáblához éltek felfolyamodással. A tábla szerdán foglalkozott az ügyvel és bár leszögezte, hogy a rekvirálásra miniszteri rendelet nem volt, a rekvirálást nem szüntette meg, hanem a munkás szervezeteket polgári perre utasította. Bonescu volt rendőrprefektus ellen.

— Magánalkalmazottak Szövetsége kolozsvári helyicsoportja ma június 21-én, csütörtökön este nyolc órakor Strada Cogălniceanu (Farkas-ucca 7. szám alatti) helyiségekben reprezentatív taggyűlést tart. A taggyűlésen a 8 órás munkanap, a reggeli nyitás, az alkalmazottak segély- és nyugdíjalapja kerülnek megvitatásra. A vezetőség minden alkalmazottat meghív a megnyitásra.

— Az alsófoku kereskedelmi iskola vizsgája. A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara által fenntartott alsófoku kereskedelmi iskola, melynek tanulói a kereskedőtanoncok sorából kerülnek ki, vasárnap június 24-én tartja évről évre vizsgáját, reggel 8 órai kezdettel a református kollégium új épületében. A kereskedelmi és iparkamara vezetősége felhívja a kereskedőket, hogy a vizsgán minél nagyobb számban jelenjenek meg.

— Felhívás. Vasárnap a City-kávéház ruhatárából egy ismert egyén elvitt egy jó esernyőt és helyébe egy rosszat hagyott hátra. A ruhatárosnő feltételezi, hogy ez tévedés volt csupán és arra kéri az illetőt, hogy június 24-ig, vasárnapig feltétlenül hozza vissza a jó esernyőt, mert ellenkező esetben kénytelen lenne más uton intézni el az ügyet.

— Özv. Szabó Istvánné részére, ki 67 évvel gyalog indult el Szilágyból eltűnt fiát felkutatni, Sz. I. ur 20 lejt küldött mint hozzájárulást Szabóné hazautazási költségeihez. Ezután kérjük Sz. I. urat, hogy adja le címét a kiadóhivatalban, miután Szabóné, — mint földtitőt — néhány utbiztosítást szeretne kérni.

— Fekete Manó vette meg a marosvásárhelyi Agyagáru gyár részvényeit. Marosvásárhelyi tudósítónk jelenti: A marosvásárhelyi Téglagyár és Agyagáru Rt. egy évvel ezelőtti fizetéseketelenségét jelentette. A részvénytársaság hitelezői ekkor megvették a társaság ezer darab részvényét, amelyet szerdán önkéntes árverés keretében adtak el, Kovács Albert dr. közjegyző irodájában. A részvényeket Fekete Manó, az Agrár Bank nyugalmazott igazgatója vette meg egymillió 140 ezer lejtért. Ugyanő vállalta az adósságok kifizetését is s így az Agyagáru Rt. értékei körülbelül 3 millió lejt jutottak birtokába. A hitelezők ilyen módon tízennégy százalékos kielégítést kaplák meg követeléseiknek.

— Politikai letartóztatások Bulgáriában. Szófiából jelentik: Ruszcsukban kommunista ifjúság szervezetet fedeztek fel. Husz fiatalembert letartóztattak.

— A kolozsvári szakszervezetek kulturbizottságának működő csoportja folyó évi június hó 30-án (szombat) este fél 9 órai kezdettel, a Zajzon-kert (Str. Mofilor, volt Monostori-ut 30) fedett nyári táncbirtokában jótékonycélú műsoros táncmulatságot rendez szépversennyel, világpostával, konfetti- és szerpentincsatával és tombolával egybekötve. Belépődíj: személyjegy 40 lej, családjegy (3 személy) 100 lej.

— Mesedélután. Az Izraelita Nőegylet f. hó 24-én délután 5 órai kezdettel, nagyszabású gyermek mesedélutánt rendez az Újságíró Klub kerthelyiségeiben, kedvezőtlen idő esetén a klub termében. Dr. Hamburgné Becsky Irén urnő mesél; tornagyakorlatok, kabarészmok, szépségverseny, konfetti, virág- és szerpentincsa és egyéb mulatságok fogják a gyermekcsereget jókedvre hangolni. Műsor után tánc a gyermekek részére, este 9 óráig, ezen túl a felnőttek fogják folytatni a táncot a késői órákig.

MIRJAM

A híres jósnő Kolozsváron!!!

egy fényes ajánlatot tesz. Meg akarja jósolni Önnek, hogy boldog, aldott és eredményteljes lesz-e a jövője?

Lesz-e eredménye a szerelmében, a házasságban, a vállalkozásaiban, terveiben, óhajaiban? Válaszol egyeb pontokra is. Mindez csak a tenyereiből a chiromántia alapján derül ki.

MIRJAM életét elemzően állapítja meg és személyes tanácsokkal szolgál, ami Önnek nemcsak ámulatba ejti, hanem meg is lelkesíti!

Keresse fel és meglátja, milyen nagy meglepetés vár Önre! Található: Vár-utca 3. sz. alatt. Egész nap este 8 óráig.

— Az ötletes és izléses reklám. A jelenlegi gazdasági és pénzügyi viszonyok között az izléses és ötletes reklám legfőbb eszköze az üzletkötésnek. A reklám akkor hatásos, ha a hirdetés szövege és alakja eredeti és azonnal felkelti az érdeklődést. Szerencsés kézzel egyesítette a jó ötletes és hatásos reklám kellékeit a Temesvári Sörgyár Rt. Kolozsvár erdélyrészi fiókja, amely a Calea Regela Ferdinand (volt Wesselényi Miklós u.) Szamos hidja négy lámpaoszlopára csinos tarnszporenseket szereltetett fel. A fényablak hatásosan hirdeti a Temesvári Sörgyár Rt. „Casinó”-sörét. A transzporensek művészi kiállítása külön szenciáció és világvárosi szint és jellegű közönség Kolozsvár főutcájának. Az izléses és ötletes reklám megtervezése Singer Jakab, a Temesvári Sörgyár Rt. kolozsvári erdélyrészi fiókja igazgatójának kifinomult izlését és üzleti rátermettségét dicséri. A fényreklámok technikai előállítását a Farkas és Nyiredt kolozsvári cimdőző cég végezte.

— Orvosi hír. Dr. Vértess Oszkár v. egyetemi magántanár, a napokban megnyitott marosvásárhelyi szanatórium szülészeti-nőgyógyászati osztályának vezető főorvosa, a n. ágánrendelését Marosvásárhelyen Piața Regele Ferdinand (volt Főter) 53. szám alatt megkezdte.

Kiadó szép kerthöz bútorozott szoba teljes ellátással a klinika közelében.

Eladó klimatikus fekvésű villa félhold gyümölcsösben 9 szoba, 4 k. 620.000 lejtért Dunkynál. Piața Unirii (Főter) 10. szám alatt, fél 3-tól 6-ig.

Antik ebédlő- és szalonbutorokat keresek. Cím a kiadóban.

Hotel Metropol Bukarest

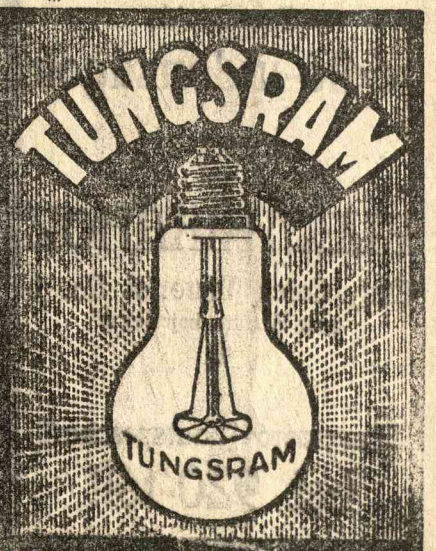
a királyi palotával szemben

MAI VILÁG

minden olvasója

15% kedvezményt kap a szobaárakból

ha felmutatja ezt a hirdetést!

Fogadjunk...

— Fogadjunk, Pancser, el sem hiszi ha mondom, hogy kevesen fogadják meg a Londonba érkezett indiántörzsfőnök jótanácsait.

— ?

— Hát elmondotta, hogyan kell élni, ha 120 éves akar lenni az ember.

— Azt hiszem, az ellenség gondoskodik róla, hogy ez a közlemény a kormány kezébe ne kerüljön.

— Ugyan, miért?

— A feleség szól a férjhez:

„Olvasd azt a könyvet, amely az élet meghosszabbításáról szól!”

„Igen. Légy szives és add el, mert a mamám is el találja olvasni.”

— Hát ahhoz a hírhez mit szól, hogy Titulescu előbb akar lemondani, mint az összkormány?

— Egyszerű eset. Kohnék aranyakadalmán így gratulál Grün a boldog házaspárnak:

„Kívánok neked, kedves Kohn, 120 esztendő. És magának, kedves Kohnné, kívánok 119 évet.”

„Miért kíván nekem egy évvel kevesebbet?” — kérdezi Kohnné.

„Azért, — felel Grün — hogy Kohn legalább egy évig nyugodtan élhessen.”

— Szóval ezért akarja elpihenni Titulescu? De mondja, ha ellenségről van szó, akkor a miniszterelnök vajjon Maniúkat látja maga előtt, vagy Averescu-kat?

— Hát tudja, gazdám részegen érkezik haza éjjel, de a felesége szemrehányására tiltakozott az ellen, hogy részes. A felesége megkérdezi:

„Azt mondd, nem rugtál be?”

„Azt én anyjuk!”

„Hiszen állni sem tudsz a lábadon?”

„Már hogy én, anyjukom?”

„Majd próbára teszek. Ide húzok egy krétavonalat a szoba közepén, menj rajta egyenesen végig.”

A férj megáll, az asszony meghúzza a vonalat, amikor egyszerre csak megszólal az ura:

„Csak előbb azt mondd meg, fiam, melyik vonalon menjek végig a kettő közül, amit látok?”

— Hát így lehet kettőnek látni az ellenségeket és mára ebben maradunk.

Választási bűncselekményért egy havi fogház

(Braila, június 21. Saj. tud.) A törvényszék ma tárgyalta Manolescu csendőrfőhadnagy és Cernescu csendőrőrmester bűnperét. A két vádlott a legutóbbi általános választások alkalmával N. Albulescu ellenzéki érzelmi brailai lakost

letartóztatta és megakadályozta a szavazásban.

Albulescu a két katonát feljelentette a törvényszék a tegnapi tárgyalás után mindkettőt egy-egy havi fogházra ítélte.

Franciaország és Anglia tegnap aláírták a nagy román kölcsönt?

(Bucuresti, június 20.) A Lupta magántáviratai szerint a külföldi kölcsön szerződését, amelynek feltételeit az elmúlt napokban leszögezték, tegnap délután Franciaország és Anglia aláírták,

ugy, hogy az véglegessé vált.

A kölcsön aláírását a kormány ma vagy holnap hivatalosan is bejelenti. A parlament rendkívüli ülészakát július elejére hívják össze.

Iorga Miklós a népkisebbségi iskolákért

(Bucuresti, június 21.) Iorga Miklós ma vezércikket írt a népkisebbségi iskolákról, Friedrich Müller szász tudós előadásával kapcsolatban kifejti, hogy milyen káros az a „hüvös” politika, amelyet a kormányok a népkisebbségi iskolák

lakkal szemben folytatnak amikor a lelkek megsértésével, hivatalosan akarja kikényszeríteni a román kultúrához való közeledést. „A lelkeket azonban csak meggyerni lehet, nem pedig alávetni” — fejezi be Iorga.

„Amikor idejében veszik fel a kölcsönt...”

A Lupta cikke Bernády Györgyről és a marosvásárhelyi nagy kölcsönről

(Cluj-Kolozsvár, június 21. Saj. tud.) A Lupta tegnapi számában Leonard Paukerow, a jeles román publicista, cikket közöl, „Mikor idejében kötnek meg egy kölcsönt” címmel. A mai kölcsöntárgyalásokkal szembeállítja a 27 év előtti marosvásárhelyi kölcsön megkötésének módjait.

— Valahányszor Vásárhelyre jövök, — írja Paukerow — mindig konstataciónom kell, hogy ez a város példát mutat minden polgármesternek: mit lehet tenni, ha a város feje nem bürokrata, hanem pozitív alkotó munkát akar végezni. Ha a polgármester kezdeményező, széles látókörű szellem, akiben megvan a szükséges állhatatosság, hogy megtörje úgy az ellenséget, mint a központi kormány merev ellenállását, amely seholy sem hagy sok szabadkezet a primároknak.

— Bernády György az, aki Vásárhelyt 27 év előtt egy európai város színvonalára emelte. Kis vidéki városból széles nagyvárossá tette, pompás épületekkel, gazdag parkokkal, virágos, fákkal beültetett utcákkal, remek iskolákkal és páratlanul szép kultúrpalotával. Tizenöt évig volt polgármester akkor Bernády e ezalatt napról-napra épített. Ami szép, impozáns van ma ebben a városban, mind az ő műve: a remek városháza, a hatalmas kultúrpalota, a nagyon szép katonai iskolák, a gondozott, széles par-

kok, a fiu- és leányliceum, a református és róm. kath. liceum, a polgári, a kereskedelmi és elemi iskolák. S e nagy épületek emelése közben volt ideje bevezetni Vásárhelyre a villanyt, vízvezeték, csatornázást, gázgyárat épített, hatalmas gátat emelt a Maros áradásai ellen s egészen újjá rendezte a város utcáit.

— S hogy csinálta mindezt? — kérde tovább a Lupta cikkírója. Természetesen pénzzel. De a magyar kormány nem adott erre a célra pénzt, ahogyan a mai kormány sem adna. De Bernády 23 millió koronás külföldi kölcsönt realizált, amelynek terheit és kamatait alig érezte meg a város. Sokkal jobban érezte annak áldásait. Még ma sincs teljesen leterjesztve a 27 év előtt felvett kölcsön, de fokozatosan csökken. Vas akarattal, kezdeményezéssel, lelkesedéssel lehet ilyen csodákat alkotni. Minden közigazgatási törvény, minden akadékoskodó kormány dacára jó műveket alkothat egy energikus polgármester.

Rimske-Toplice

(Römerbad), a jugoszláviai Gastein, rádióaktív hőfürdő. Javallva csúsz reuma, ischias, női betegségek, almatlanság, étvágytalanság ellen. Gyorsvonat megállóhely. Napi penzió előszezonban 60, utószezonban 80 dinár.

SPORTVILÁG

*

Románia—Törökvis. Vasárnap megkezdődnek az országos futballbajnokság selejtező mérkőzései. A sorsolás szerint a kolozsvári bajnok: a Románia a nagyváradi bajnokkal a Törökvisessel kerül össze, ha csak a bukaresti központ nem szól bele. Megirtuk ugyanis már, hogy a Törökvis ellen óvást adott be a szatmári Olimpia és közöltük azt is, hogy a Románia ellen is óvott a Mureş. A futballszakosztályhoz egyébként tegnap érdekes átirat érkezett a nagyváradi szövetségtől. Az átirat kérdést intéz Kolozsvárhoz, hogyan igazolhatták itt le Bradea, a Románia új centerhalfját, aki a nagyváradi kerület játékosa és 4 hónapra le is van tiltva az ottani fegyelmi bizottság által. Ugy látszik, hogy Bradea eltagadta büntetését a kolozsvári szakosztály előtt, amely viszont mulasztást követelt el azzal, hogy egy más kerületből jött játékost leigazolt anélkül, hogy onnan kikérte volna. Teljesen hibás az a felfogás, hogy Bradea a Bihorul tagja volt és miután az feloszlott, nem kellett kikérni. Ha az egyesület fel is oszlott, a nagyváradi kerület létezik, tehát onnan mindenesetre ki kellett volna kérni és akkor megtudták volna korábban, hogy Bradea más egyetbe lett leigazolva és büntetés alatt áll. A Románia jóhiszeműsége kétségtelen, de a futballszakosztály mulasztást követelt el, ami most utólag már nehezen reparálható.

A KMSC Nagyváradon. Az elmúlt vasárnap tudvalevőleg elmaradt a NAC—KMSC meccs, mert a záporosó tönkretette a pályát. A NAC most vasárnapra újból meghívta a munkáscsapatot, amely legjobb felállításában utazik Váradra, hogy revánsot adjon.

Elhalasztották az Újpest—Kinizsi meccset. A budapesti csapat kérésére a nagy érdeklődéssel várt mérkőzést Péter Pál napjára, június 29-ére halasztották. Miután azonban e napon a bécsi WAC fog Temesvárt vendégszerepelni, könnyen bekövetkezhet, hogy egyáltalán nem tartják meg a mérkőzést, amely már azért is érdekes volna, hogy bizonyítsa tényleg beengedik-e a magyar csapatokat vagy pedig csak hia remények az erre vonatkozó hírek.

Egy keménykalapos ur oka a Hakoah kiesésének. Bécsnek megvan a maga kis botránya. A Hakoah feljelentést adott be Köhler, a FAC kapusa ellen, hogy meghagyta magát vesztegetni a WSC-től és WAC-tól és ezek a csapatok így legyőzték a sokkal jobb FAC-ot s megmenekültek a kieséstől, amely így a Hakoahnak jutott osztályrészül. Az ügy mindenesetre gyanús, mert Köhler néhány napja kilépett egyesületéből és a „Bécsi Tejszernok” csapatába lépett. Köhler állítólag egy keménykalapos urral tárgyal. A két érdekelt klub természetesen tiltakozik a súlyos vád ellen, amelyre a vizsgálat fog kellő világosságot deríteni. Ha ugyan...

5—10.000 Lei havi fizetéssel keretnek ügyes megbízható ügynökök helyben és vidéken. „Danubia” Cluj, Calea Regele Ferdinand 62.

Biciklisták

300 lejért kaphatnak törhetetlen, vízmentes és pontos

kerékpárórát

2 évi jótállás mellett.

„ASTRA”

óra és ékszerakár Cluj, Str. T. Cipariu v. (Heltai u. 5).

Szenzációs
rádió-ujdonságok
érkeztek
az
ELECTRIKÁHOZ
Cluj, Calea Victoriei No. 1
(volt Kossuth Lajos-utca)
*
Hangszóró [Lautsprecher]
Lei 920-tól!